

Nazwa przedmiotu
DIETETYKA KLINICZNA

ECTS 2,5

Studia

Kierunek	Stopień	Tryb	Specjalność	Specjalizacja	Profil kształcenia
Lekarski	Jednolite magisterskie	Stacjonarne, Niestacjonarne			Ogólnoakademicki

Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)

Koordynator przedmiotu: dr hab. n. o zdr. Monika Bąk-Sosnowska, prof. AWSB

Pozostali pracownicy: lek. Janusz Sznajder

Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin

Liczba punktów ECTS: 2,5

A. Formy zajęć*

- wykład,
- ćwiczenia,
- ćwiczenia kliniczne,
- laboratorium,
- praktyka,
- zajęcia online,
- konsultacje,
- zajęcia praktyczne,
- projekt

* zaznaczyć właściwe

B. Sposób realizacji zajęć *

- zajęcia w sali dydaktycznej
- zajęcia on-line / blended learning
- zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi (w tym przypadku należy określić, gdzie są prowadzone)

* zaznaczyć właściwe

C. Liczba godzin zgodnie z zatwierdzonym programem studiów

Semestr 6 = 36 h

- ćwiczenia = 6 h
- ćwiczenia kliniczne = 30 h

- Semestr 6, w tym:

Dietetyka kliniczna
ćwiczenia – 0,5 ECTS
ćwiczenia kliniczne – 2 ECTS

Opis sposobu wyznaczania punktów ECTS:

Aktywność	Nakład pracy studenta
Udział w wykładach	0 godzin
Udział w ćwiczeniach	6 godzin
Udział w ćwiczeniach klinicznych	30 godzin
Przygotowanie do zajęć praktycznych i kolokwium	25 godzin
Przygotowanie do egzaminu	0 godzin
Egzamin/ zaliczenie	1,5 godzin
Razem liczba godzin	62,5 godzin
Liczba punktów ECTS za moduł	2,5 ECTS

Semestr 6

Status przedmiotu

- obowiązkowy / fakultatywny

Język wykładowy

Język polski

Metody dydaktyczne

- **Podające:**
objaśnienie lub wyjaśnienie

- **Problemowe:**
metody problemowe (PBL, ang. Problem Based Learning),

Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia*

- ustny egzamin praktyczny
- pisemny egzamin teoretyczny
- zaliczenie z oceną

* właściwe zaznaczyć

<p>aktywizujące (dyskusja dydaktyczna, gry dydaktyczne), studium przypadku</p> <ul style="list-style-type: none"> Programowane: z użyciem programu komputerowego Praktyczne: ćwiczenia dydaktyczne, ćwiczenia laboratoryjne, metoda projektu, ćwiczenia praktyczne, ćwiczenia na fantomach w centrach symulacji medycznej Akademii WSB, pokaz z instruktążem 	<p>B. Formy zaliczenia*:</p> <ul style="list-style-type: none"> egzamin pisemny: testowy / z pytaniami (zadaniami) otwartymi / dłuższa wypowiedź pisemna ustny egzamin teoretyczny ustny egzamin praktyczny zaliczenie ustne / kolokwium wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji / przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników (pisemna / ustna) / wykonanie określonej pracy praktycznej ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru* <p>* właściwie zaznaczyć</p> <p>C. Podstawowe kryteria</p> <ul style="list-style-type: none"> Obowiązują wszystkie zapisy Regulaminu Studiów AWSB. Regulaminu przedmiotu oraz Regulamin Pracowni. Udział w ćwiczeniach, seminariach, wykładach jest obowiązkowy. Każda nieobecność musi zostać usprawiedliwiona, a materiał z zajęć zdany w terminie i w formie uzgodnionej z Prowadzącym. Teoretyczne przygotowanie Studentów do tematów ćwiczeń i seminariów. Uzyskanie z kolokwium cząstkowych, „wejściówek”, obejmujących materiał ćwiczeniowy, seminaryjny i wykładowy przeprowadzanych w czasie semestru oceny 3.0 lub wyższej. Uzyskanie oceny 3.0 lub wyższej z egzaminu praktycznego i teoretycznego. Aktywny udział w ćwiczeniach i seminariach. Poprawnie prowadzona dokumentacja z ćwiczeń (zeszyt ćwiczeń). Poprawne rozpoznawanie zdjęć preparatów pod mikroskopem.
--	---

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne: znajomość materiału z następujących przedmiotów: anatomii i fizjologii człowieka.

B. Wymagania wstępne: wymagane jest opanowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji określonych dla wyszczególnionych powyżej przedmiotów.

Cele przedmiotu

- Nabycie wiedzy z zakresu zasad żywienia w wybranych chorobach przewlekłych.
- Opanowanie umiejętności rozpoznawania, diagnostyki i leczenia niedożywienia oraz otyłości.
- Nabycie wiedzy z zasad prowadzenia leczenia żywieniowego.
- Omówienie znaczenia żywienia w prewencji i leczeniu chorób sercowo-naczyniowych oraz nowotworów.
- Omówienie znaczenia i odmienności żywienia chorych w wieku podeszłym.
- Kształtowanie kompetencji społecznych, potrzebnych do wykonywania zawodu lekarza, zgodnie z sylwetką absolwenta.

TREŚCI KSZTAŁCENIA (z podziałem na zajęcia w formie bezpośredniej i e-learning)

Efekt kierunkowy/efekt dla zajęć - szczegółowy standardowy	PRK	Temat
ĆWICZENIA (zajęcia w formie bezpośredniej) 6 godz. Sem 6		
E.W.1 C.W.49 C.W.50 K.1 K.2 K.9 K.11	P7U_W P7S_WG P7U_U P7S_UW P7U_K P7S_KO P7S_KR	1. Podstawowe pojęcia związane z żywnością: podaż energii, modyfikacje wynikające ze stanów fizjologicznych i patologicznych. Zasady żywienia drogą pokarmową.
E.W.1 C.W.49 C.W.50 K.3 K.4 K.5 K.6	P7U_W P7S_WG P7U_U P7S_UW P7U_K P7S_KO P7S_KR	2. Zasady zdrowego odżywiania wg. WHO jako profilaktyka chorób sercowo-naczyniowych i nowotworowych.
ĆWICZENIA KLINICZNE (zajęcia w formie bezpośredniej) 30 godz. Sem 6		
E.W.1 C.W.50 E.U1 E.U16 E.U20 E.U32	P7U_W P7S_WG P7U_U P7S_UW P7S_UK	1. Metody oceny stanu odżywienia pacjenta, niedożywienie jego konsekwencje, rozpoznawanie, rodzaje, grupy ryzyka niedożywienia.

K.6 K.7 K.8 K.9	P7S_UO P7U_K P7S_KO P7S_KR P7S_KK	
E.W.1 C.W.50 E.U.16 K.1 K.6 K.7 K.9	P7U_W P7S_WG P7U_U P7S_UW P7U_K P7S_KO P7S_KR P7S_KK	2. Otyłość –rozpoznawanie i leczenie omówienie zasad postępowania zgodnie z aktualnymi wytycznymi.
C.W.49 C.W.50 E.U.25 E.U.32 K.3 K.4 K.10 K.11	P7U_W P7S_WG P7U_U P7S_UW P7S_UO P7U_K P7S_KO P7S_KR	3. Leczenie żywieniowe, zasady prowadzenia, wskazania, przeciwwskazania do żywienia poza i dojelitowego. Powikłania leczenia żywieniowego, zespół ponownego odżywienia.
E.W.1 C.W.49 C.W.50 E.U16 E.U25 E.U32 K.1 K.9 K.10	P7U_W P7S_WG P7U_U P7S_UW P7S_UO P7U_K P7S_KO P7S_KR	4. Zasady żywienia w wybranych chorobach przewlekłych: choroba refluksowa przełyku, choroba wrzodowa żołądka, dwunastnicy, nieswoiste choroby zapalne jelit, ostre i przewlekłe zapalenie trzustki, przewlekłe choroby wątroby, kamica pęcherzyka żółciowego, choroba uchyłkowa jelita grubego, zespół jelita nadwrażliwego.
C.W.49 C.W.50 E.U16 E.U32 K.2 K.6 K.9	P7U_W P7S_WG P7U_U P7S_UW P7S_UO P7U_K P7S_KO P7S_KR	5. Żywność w profilaktyce schorzeń sercowo-naczyniowych.
E.W.1 C.W.50 E.U16 E.U25 K.1 K.2 K.5 K.6 K.10 K.11	P7U_W P7S_WG P7U_U P7S_UW P7U_K P7S_KO P7S_KR	6. Żywność w profilaktyce i leczeniu chorób nowotworowych. Znaczenie żywienia w wieku podeszłym.
C.W.49 E.U16 E.U25 K.1 K.2 K.6 K.9 K.10 K.11	P7U_W P7S_WG P7U_U P7S_UW P7U_K P7S_KO P7S_KR	7. Znaczenie wielonienasyconych kwasów tłuszczowych (omega 3 i 6) w żywieniu człowieka. Wpływ żywienia na procesy odpornościowe organizmu. Antyoksydanty –żywność ich naturalne źródło.
C.W.49 C.W.50 E.U3 E.U16 E.U32 K.1 K.2	P7U_W P7S_WG P7U_U P7S_UW P7S_UO P7U_K P7S_KO	8. Wpływ otyłości na funkcje metaboliczne organizmu w zdrowiu i chorobie. Choroby związane z otyłością. Racjonalna normalizacja masy ciała.

K.9 K.11	P7S_KR	
C.W.50 E.U1 E.U3 E.U16 K.2 K.5 K.8 K.11	P7U_W P7S_WG P7U_U P7S_UW P7S_UK P7U_K P7S_KO P7S_KR P7S_KK	9. Jadłospisy do różnych jednostek chorobowych
E.W.1 E.U3 E.U16 E.U32 K.2 K.3 K.5	P7U_W P7S_WG P7U_U P7S_UW P7S_UO P7U_K P7S_KO P7S_KR P7S_KK	10. Alergie pokarmowe

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. Wykorzystywana podczas zajęć

- Dietetyka kliniczna, Poniewierka E., UM we Wrocławiu, 2016
- Żywnie w chorobach przewodu pokarmowego i zaburzeniach metabolicznych, Elżbieta Poniewierka, Cornetis, Wrocław 2010

A.2. Studiowana samodzielnie przez studenta

- Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego, Polskie Towarzystwo Żywnienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu, Scientifica, Kraków, 2020

B. Literatura uzupełniająca

- Dietetyka oparta na dowodach, Poniewierka E., Medpharm, Wrocław, 2020
- Praktyczny podręcznik dietetyki, Jarosz M, IŻŻ, Warszawa, 2010

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Nr efektu	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do kierunkowych/standardowych szczegółowych efektów uczenia się	PRK
Wiedza:			
W01	Student wymienia i opisuje uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób;	E.W.1	P7U_W P7S_WG
W02	Student wymienia i charakteryzuje enzymy biorące udział w trawieniu, opisuje mechanizm wytwarzania kwasu solnego w żołądku, rolę żółci, przebieg wchłaniania produktów trawienia;	C.W49	P7U_W P7S_WG
W03	Student wymienia i opisuje konsekwencje niewłaściwego odżywiania, w tym długotrwałego głodowania, przyjmowania zbyt obfitych posiłków i stosowania niezbilansowanej diety oraz zaburzenia trawienia i wchłaniania produktów trawienia;	C.W50	P7U_W P7S_WG
Umiejętności:			
U01	Student przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym;	E.U1	P7U_U P7S_UW P7S_UK
U02	Student przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego;	E.U3	P7U_U P7S_UW
U03	Student planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;	E.U16	P7U_U P7S_UW
U04	Student kwalifikuje pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego;	E.U20	P7U_U P7S_UW
U05	Student stosuje leczenie żywieniowe, z uwzględnieniem żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	E.U25	P7U_U P7S_UW

U06	Student planuje konsultacje specjalistyczne;	E.U32	P7U_U P7S_UW P7S_UO
Kompetencje społeczne:			
K01	Student jest gotów do nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	K.1	P7U_K P7S_KO P7S_KR
K02	Student jest gotów kierowania się dobrem pacjenta;	K.2	P7U_K P7S_KO P7S_KR
K03	Student jest gotów do przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta	K.3	P7U_K P7S_KO P7S_KR
K04	Student jest gotów do podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;	K.4	P7U_K P7S_KO P7S_KR
K05	Student jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K.5	P7U_K P7S_KK
K06	Student jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych;	K.6	P7U_K P7S_KO
K07	Student jest gotów do korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	K.7	P7U_K P7S_KK
K08	Student jest gotów do formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;	K.8	P7U_K P7S_KK
K09	Student jest gotów do wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	K.9	P7U_K P7S_KR
K10	Student jest gotów do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;	K.10	P7U_K P7S_KO
K11	Student jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób	K.11	P7U_K P7S_KO P7S_KR
WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ			
Nr efektu	Metoda weryfikacji efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych/ standardowych szczegółowych efektów uczenia się	PRK
W01	Odpowiedz ustna, zaliczeni ustne	E.W.1	P7U_W P7S_WG
W02	Odpowiedz ustna, zaliczeni ustne	E.W.7	P7U_W P7S_WG
W03	Odpowiedz ustna, zaliczeni ustne	E.W32	P7U_W P7S_WG
U01	Odpowiedz ustna, pokaz, wykonanie praktyczne, ćwiczenia w grupach, studium przypadku, kolokwium pisemne	E.U1	P7U_U P7S_UW P7S_UK
U02	Odpowiedz ustna, pokaz, wykonanie praktyczne, ćwiczenia w grupach, studium przypadku, kolokwium pisemne	E.U3	P7U_U P7S_UW
U03	Odpowiedz ustna, pokaz, wykonanie praktyczne, ćwiczenia w grupach, studium przypadku, kolokwium pisemne	E.U6	P7U_U P7S_UW
U04	Odpowiedz ustna, pokaz, wykonanie praktyczne, ćwiczenia w grupach, studium przypadku, kolokwium pisemne	E.U7	P7U_U P7S_UW
U05	Odpowiedz ustna, pokaz, wykonanie praktyczne, ćwiczenia w grupach, studium przypadku, kolokwium pisemne	E.U9	P7U_U P7S_UW

U06	Odpowiedz ustna, pokaz, wykonanie praktyczne, ćwiczenia w grupach, studium przypadku, kolokwium pisemne	E.U12	P7U_U P7S_UW
K01	Obserwacje na zajęciach, pogadanka	K.1	P7U_K P7S_KO P7S_KR
K02	Obserwacje na zajęciach, pogadanka	K.2	P7U_K P7S_KO P7S_KR
K03	Obserwacje na zajęciach, pogadanka	K.3	P7U_K P7S_KO P7S_KR
K04	Obserwacje na zajęciach, pogadanka	K.4	P7U_K P7S_KO P7S_KR
K05	Obserwacje na zajęciach, pogadanka	K.5	P7U_K P7S_KK
K06	Obserwacje na zajęciach, pogadanka	K.6	P7U_K P7S_KO
K07	Obserwacje na zajęciach, pogadanka	K.7	P7U_K P7S_KK
K08	Obserwacje na zajęciach, pogadanka	K.8	P7U_K P7S_KK
K09	Obserwacje na zajęciach, pogadanka	K.9	P7U_K P7S_KR
K10	Obserwacje na zajęciach, pogadanka	K.10	P7U_K P7S_KO
K11	Obserwacje na zajęciach, pogadanka	K.11	P7U_K P7S_KO P7S_KR

